І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 80. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го КВІТНЯ (APRIL) 1972 No. 80. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

П'ятниця, 28 квітня 1972

КЕРІВНИК АМЕРИКАНСЬКОГО ЖИДІВСЬКОГО КОМІТЕТУ Едгар Молдовер обвинуватив посадника Ню Йорку Джона Ліндзі в тім, що він байдужий до справ і проблем жидівської спільноти Ню Йорку, особливо старих людей. Але Мервін Шик, помічник посадника Ліндзі для зв'язків із суспільством, заявив, що Е. Молдовер помиляється, і що це преса винна, бо замало пише про допомогу міста Ню Йорку для старих і бідних жидів.

МАЙЖЕ ДВА МІСЯЦІ ТРИВАЄ ТРАНСПОРТОВИЙ СТРАЙК у стейті Ню Джерзі, і жадна сторона не бажає поступитись другій. На деяких лініях почали курсувати приватні автобуси, головно до Ню Йорку. Деякі страйкарі намагалися перешкодити тим автобусам, були вже випадки, що до них не допускали пасажирів.

СЕНАТ НЮЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ ОДНОГОЛОСНО схвалив законопроєкт, яким буде надано змогу управненим до голосування голосувати за випуск бондів на суму 1.15 більйона долярів для збереження й покращення природного оточення. З тих грошей буде видано 650 мільйонів долярів на очищення водних шляхів, 150 млн. долярів на боротьбу проти занечищення повітря, 350 млн. долярів на збереження природи та пов'язані з цим проєкти.

ЧЕРВОНИЙ КУБИНСЬКИЙ ДИКТАТОР КАСТРО відвідає Совєтський Союз після відвідин Москви президентом Ніксоном, про що повідомила московська „Правда". Кастро мав би поїхати до СССР у червні місяці.

СТУДЕНТИ РАТГЕРСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, демонструючи проти війни у В'єтнамі, самовільно захопили фізкультурну залю і там влаштували демонстрацію — переночували в залі на знак протесту проти в'єтнамської війни. Яких 400 студентів в університетському містечку в Стоні Брук на Лонг Айленді розклали на площі вогнище, а потім, на знак протесту проти війни у В'єтнамі, вибивали камінням вікна в будовах університету. У Колюмбійському Університеті в Ню Йорку поліція заарештувала 7 студентів - демонстрантів, які кидали каміння й пляшки на поліцію і завдали чимало знищень будові.

В УРУГВАЇ ЗАКОЛОТНИКИ „ТУПАМАРОСИ" викрали важливого урядовця Гектора Руїза й тримали його 24 години в полоні. Випущений на волю, він сповістив, що бачив у „народній тюрмі" тупамаросів одного схопленого фотографа, обвинуваченого в приналежності до урядової таємної поліції, яка бореться проти ворохобників.

НА МАНГЕТТЕНІ В НЮ ЙОРКУ в будинку при евню „А" поліція вистежила й заарештувала трьох небезпечних рецидивістів. У їхньому помешканні поліція знайшла й забрала машини для виплавлювання й підробки ключів, сотні різних ключів, вибухові матеріяли, револьвери, прилади для підслухування розмов тощо.

СТЕЙТОВИЙ СУД НЮ ЙОРКУ ПРИСУДИВ 10 років тюрми 18-літньому Ларрі Пірсонові. Минулого року він підклав саморобну бомбу під двері постійного представництва Конго до ОН при 51-й вулиці. Вибухом була поранена дівчинка.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ДОРАДНИКИ У В'ЄТНАМІ НЕ ХОЧУТЬ залишати південно - в'єтнамські військові частини, до яких вони приділені, без уваги на небезпеку. Всі чотири американські старшини, дорадники військ Південного В'єтнаму, що боронять міста Контум, не хотіли відлетіти присланим за ними гелікоптером. Одного з них силоміць втягнули в гелікоптер. Вище американське командування дбає, щоб у теперішній комуністичній офензиві у В'єтнамі американські втрати були якнайменшими.

КОНТУМ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ — ЦЕ МІСТО, що славилось природою, садами, квітниками, плянтаціями. Лежучи недалеко кордону Ляосу і так званого шляху Го Чі Міня, яким комуністи перекидують з Північного В'єтнаму свої війська й зброю до Південного В'єтнаму, Контум був не раз предметом комуністичних атак. Але тепер загрозила йому повна руїна: 35.000 мешканців у паніці.

МІСТО ЛОНДОНДЕРРІ У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ СТАЛО тепер центром уваги не тільки ірляндської і британської преси, але й міжнародного політичного світу. На всіх 65.000 тамошніх мешканців 33 тисячі становлять католики, які живуть компактною масою в одній дільниці. Тепер тамошня молодь, до зубів озброєна, відмежувала барикадами дільницю від решти міста і береже її, контролюючи кожного „чужинця", який туди вступає. Британське військо покищо толерує цей стан, щоб не було кровопролиття.

АМЕРИКАНСЬКО - СОВЄТСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ ПЕРЕРВАНІ в Гельсинках на короткий час, бо голову американської делегації Джерарда Смита викликав президент Ніксон до Вашингтону на нараду, щоб устійнити: в яких рямцях можна договоритися з Совєтами щодо обмеження стратегічної атомової зброї. Совєти рішуче відмовляються включити у той договір підводні човни з далекосяжними атомовими ракетами, які найбільше загрожують Америці.

ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ БУДЕ головним представником СССР у розмовах з президентом Ніксоном у Москві: він відсунув на задній плян „президента" СССР Миколу Підгорного й прем'єра Алексєя Косигіна у розмовах з дорадником през. Ніксона Генрі Кіссінджером в минулому тижні.

ОФЕНЗИВА КОМУНІСТІВ У В'ЄТНАМІ КОШТУЄ всім тамошнім сторонам величезних людських втрат. Найбільші втрати комуністи: 7.117 вбитих у перших двох тижнях їх офензиви і 4.890 у третьому тижні. Південні в'єтнамці втратили у 3-ох тижнях 1.149 вбитих і 3.376 ранених. Американці — 34 вбитих і 173 ранених.

В ЯПОНІЇ РОЗПАЛИЛАСЬ публічна дискусія довкола пропозиції кількох учених — істориків і політиків, щоб відкрити старовинні могили цісарських предків, в яких учені сподіваються знайти скарби для вивчення тих заморклих часів. Але могили імператорських предків вважаються за національну святість. Японська історія зває перелічити всіх монархів від 7 сторіччя почавши, але учені переконані, що деякі могили походять ще з 300 років перед нар. Христа. Недавно у випадково розкопаній могилі одного японського аристократа знайдено предмети безцінної музейної вартости. Сам мікадо Гірогіто не забрав ще слова в цій справі.

АСТРОНАВТИ З „АПОЛЛО 16" ЩАСЛИВО ПОВЕРНУЛИСЯ З МІСЯЦЯ НА ЗЕМЛЮ

Гюстон. — Астронавти з „Аполло 16": капітан Джон В. Янг, комадор Томас К. Маттінглі та полковник Чарлс М. Дюк в четвер, 27-го квітня, щасливо повернулися із одинадцятиденної місії на Місяць, як їх космічна капсуля, піддержувана трьома величезними, парашутами, опустилася на води Тихого океану біля Різдвяного острова точно в означеному часі о год. 4:45 по полудні на точно визначене місце. Астронавти привезли із собою понад 200 фунтів каменів та інших зразків поверхні Місяця. Перенесені гелікоптером з їхньої кабіни, що плавала по воді, на чердак літаконосця Тікондерога, який поблизу очікував на них, капітан Янг, що був командантом місії, потішив насамперед платників податку, заявивши, що ця чергова місія на Місяць, яка коштувала 455 мільйонів долярів, „цим разом попалилася". Пересадившись на літаконосець та привітавшись з його капітаном та іншими, астронавти перейшли коротку перевірку їхнього фізичного стану. В суботу рано вони мають відлетіти до Гонолюлю й спісля до своєї бази в Гюстоні. Д-р Чарлс А. Беррі, директор лікарської відділу Адміністрації Аеронавтики і Космічних летів, опісля заявив на пресовій конференції, що всі три астронавти перебули свою місію на Місяць в доброму фізичному стані. Місія „Аполло 16" була вже п'ятою з черги успішною американською виправою на Місяць. У цій серії виправ на Місяць космічних кораблів „Аполло" передбачена ще тільки одна виправа, що мала б відбутися 6-го грудня ц. р. Астронавти Янг і Дюк провели найдовший час на поверхні Місяця, бо 71 годину, з того 21 годин і 30 хвилин працюючи на самій поверхні поза своїм місячним модулем „Оріон". Тим не менше перебування астронавтів „Аполло16" на поверхні Місяця скорочено на один день з уваги на попередні деякі неточності у функціонуванні апаратури. Довідавшись про характер зібраних астронавтами зразків поверхні Місяця, науковці вважають, що ці зразки становлять найбагатший матеріял для дальших дослідів. Поворот астронавтів „Аполло 16" на Землю був передаваний через телевізію і його могли оглядати мільйони людей в Америці і світі.

Виступ президента Ніксона в справі В'єтнаму викликав прихильність в Конгресі

Вашингтон. — Драматичний телевізійно-радіовий виступ президента Ричарда М. Ніксона з промовою до народу в справі війни у В'єтнамі викликав замітно прихильний відгомін серед законодавців в Конгресі. Як відомо, президент Ніксон промовляв в середу, 26-го квітня, запевнюючи американський нарід про дальше відтягнення американських військ з В'єтнаму, але рівночасно ствердивши, що Америка не залишить на призволяще комуністичній агресії своїх приятелів та допомагатиме їм в обороні перед агресією бомбардуванням ворожих військових об'єктів з літаків і воєнних кораблів. Президент рівночасно заявив, що комуністичний агресор, не мавши сили здобути перемогу на побоєвищах В'єтнаму, намагається здобути її в американському Конгресі та серед Американського народу. Це твердження, виходило б, і промовило до законодавців в Конгресі. В четвер, 27-го квітня, на другий день після виступу президента Ніксона, впливові сенатори Джордж Д. Ейкен з Вермонту та Роберт П. Гріффін з Мишигену, закликали своїх колег, щоб вони своєю критикою Уряду президента Ніксона у справах В'єтнаму не давали ворогові заохоти до нових наступів та до продовжування війни. Сенатор Ейкен говорив: „Усе, про що я прошу критиків президента Ніксона, це те, щоб вони не заохочували ворога до продовжування війни, щоб вони не ставали по боці ворога". Натомість сенатори Фулбрайт і МекГоверн дальше критикували Президента, добачуючи в його промові попередження про безконечну участь Америки в теперішній війні у В'єтнамі.

Сенатська Комісія схвалила кандидатуру Клайндінста

Вашингтон. — 11-ма голосами проти 4-ох Сенатська Юридична Комісія підтвердила наймення Ричарда Клайндінста на пост Генерального Прокуратора ЗСА. Голосування відбулося в четвер 27 квітня, і тепер „справу Клайндінста" передано на розгляд Сенату. У Сенаті навіть найбільші противники наймення його кандидатури визнають, що Р. Клайндінст буде наступним Генеральним Прокуратором. Останні 6 тижнів тривали дослідження Сенатської Юридичної Комісії, чи Р. Клайндінст був дійсно замішаний в справу пропозиції Інтернаціональної Телефонічної і Телеграфічної Компанії: компанія запропонувала 400.000 долярів для проведення республіканської передвиборчої Конвенції, а взаміну за це Департамент Справедливости мав би ніби припинити три судові справи проти тієї компанії. Сенатор Бирч Бей, демократ з Індіяни, завзятий противник наймення Клайндінста, тепер визнав, що все таки за тією кандидатурою на Генерального Прокуратора подана значна більшість голосів, отже й він, сенатор Бирч Бей, погоджується з більшістю. Проти Ричарда Клайндінста, який вже й тепер виконує обов'язки Генерального Прокуратора, особливо гостро виступає тільки сенатор-демократ Едвард Кеннеді з Массачусетсу, який, до речі, знову потвердив свою попередню заяву, що він не кандидує в цьогорічних виборах на Президента. Раніше в Сенатській Юридичній Комісії було 7 осіб проти кандидатури Р. Клайндінста, тепер голосували „проти" тільки 4. Республіканці повністю підтримують ту кандидатуру.

КІНОСТУДІЯ ЯРОСЛАВА КУЛИНИЧА

Гартфорд, Конн. — Цієї неділі, 30-го квітня, в залі Укр. Нар. Дому відбудеться в годинах 6-ій і 8-ій висвітлення нового фільму Кіностудії мгра Ярослава Кулинича про українське життя в Аргентині, Уругваї, Параґваї та відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Буенос Айресі — „Під чужим небом". У Торонті цей фільм буде висвітлено у суботі 6-го травня 1972 р.

Паризька конференція про В'єтнам знову невдачна, але з кращими шансами

Париж. — У четвер 27-го квітня відбулося у столиці Франції 148-ме з черги засідання так званої мирової конференції про В'єтнам, але воно знову було цілком невдачне. Відкрив його голова американської делеґації амбасадор Вілліям Портер заявою, в якій він різко натаврував, як доказ злої волі, посилення комуністичної офензиви у Південному В'єтнамі саме безпосередньо після проголошення, що ЗСА вертаються на Паризьку конференцію. Американська делеґація бойкотувала ті засідання від 23 березня ц. р., ствердивши, що безцільно брати участь на засіданнях, що їх комуністична сторона використовує тільки для своєї пропаганди і зголошування ультиматумів. В. Портер заявив, що конференція повинна передусім зайнятися питанням негайного припинення комуністичної офензиви і відкликання наступаючих військ, як теж справою повернення американських воєнних полонених і загинулих в останніх бойових діях. Якщо для підготови відповіді на ці питання треба тижня часу, то американська сторона готова взяти участь в найближчому засіданні 4 травня ц. р. Голова комуністичної делеґації Хуан Туї заявив, що В'єтнамська проблема є проблемою американської агресії у В'єтнамі і що абсурдом говорити про комуністичну інвазію. Він закликав знову Америку прийняти сім точок давньої комуністичної мирової пропозиції і заявив, що він погодиться на наступне засідання 4 травня ц. р. Деяку надію на кращий дальший розвиток переговорів про замирення подає факт, що в найближчих днях має прилетіти з Ганою член північно-в'єтнамського Політбюра Ле Дук То, який уже вів був тайні розмови з Генрі Кіссінджером. Ті тодішні розмови перервались, коли Ле Дук То захворів, а Кіссінджер відмовився говорити з кимсь іншим. Припускають, що в найближчому часі відновляться засекречені розмови. Тим часом на воєнному фронті у В'єтнамі комуністи підійшли під місто Квантрі, столицю провінції тієї самої назви. Радіо й газети у Північному В'єтнамі твердять, що ЗСА повернулись на Паризьку конференцію внаслідку поразок на воєнному фронті та під натиском збоку американської громадської думки.

Німецький парлямент відкинув внесок на вотум недовір'я канцлерові Брандтові

Бонн. — Соціялістичний канцлер Німецької Федеративної Республіки Віллі Брандт осягнув перемогу над своїми противниками у парляменті, коли внесок опозиційної Християнсько-демократичної партії на висловлення недовір'я Брандтові — перепав. У голосуванні в четвер 27 квітня ц. р. за той опозиційний внесок було 247 голосів — на два менше, як треба було для його важности. Соціялісти й союзні з ними вільні демократи прийняли проголошення вислідку голосування радісними окликами. Голова опозиції Райнер Барцель, який у випадку програ Віллі Брандта став би канцлером, підійшов до Брандта і ґратулював йому успіху. Але доля уряду Брандта далі не відома, бо він спірається на дуже непевній більшості двох голосів. Коли в жовтні 1969 р. Віллі Брандт став канцлером то він розпоряджав у парляменті 251 голосом — два члени союзної з ним Вільно - демократичної партії перейшли до опозиції, отже дальша наймениша дезерція з рядів урядової коаліції провалила б уряд. В травні ц. р. під голосування прийдуть підписані в 1970 році Віллі Брандтом пакти неагресії з СССР і Польщею: від того, чи німецький парлямент схвалить ті договори чи відмовить їм ратифікації — залежить уведення в життя порозуміння щодо облегшення комунікації між Західнім Берліном і рештою світу та взагалі — покращення чи погіршення відносин між Німеччиною і Совєтами.

У Північній Ірляндії сплітається терор із надіями на замирення

Белфаст. — У долішній частині столиці Північної Ірляндії Белфасті вибухла в середу 5 квітня знову сильна бомба, яка спричинила пожежу у будинку, де був приміщений уряд праці для молоді. Було теж кілька випадків стріляння з автомобілів та сутичок підлітків із поліцією. Число смертних жертв у тій братовбивчій боротьбі за останніх 32 місяці зросло до 294. Але водночас настали й познаки, що вказують на змагання до замирення. Британія відкликала 600 своїх вояків з Північної Ірляндії, висланих туди для приборкування терору, залишивши ще 14.500. Лідери підпільно-революційної Ірляндської Республіканської Армії розпочали засекречені розмови з видатними діячами католицької меншини у Північній Ірляндії, щоб перевірити їхні настрої і бажання. Один із них заявив, що „ми хочемо також замирення, але не за всяку ціну". Великодній рішучий заклик католицького кардинала Конвея в Дубліні, який різко натаврував акти терору, зробив поважне враження.

У Києві розбудовують другу лінію підземної залізниці

Київ. — У центрі міста на площі „Маркса" виникла висока парканова загорожа, де шахтарі прокладають під землею нові тунелі для другої лінії „сабвею" — „метро". Другий радіус київського метрополітену „у майбутньому з'єднає дві далекі околиці, новий, що лише народжується, житловий масив Оболонь, і мальовничий Голосіївський парк. Щодня на тій шахті вивантажують нагору 500 тон глинистої породи. Нова лінія матиме в довжину два з половиною кілометри і на них три зупинки — станції: „Площа Калініна", „Річковий вокзал" і „Червона площа". На цій лінії сконцентровані всі сили будівельників підземної залізниці. Коли вона буде закінчена, то розпочнеться прокладання нових тунелів уже запланованого „третього радіусу київського метро", що буде довжиною майже в 6 кілометрів, від „Площі Калініна" до Горіхуватської площі". На тій лінії розмістяться 5 станцій: „Площа Толстого", „Центральний стадіон", „Вулиця Червоноармійська", „Автовокзальна" і „Горіхуватська площа", „Радянська Україна" з 16 квітня інформувала, що „здача в експлуатацію другої ділянки передбачається в роках 1978 - 79".

В КАНАДІ ВІДБУЛАСЯ XII-ТА КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ЛІГИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Торонто (ЛВУ). — В днях 22 і 23-го квітня ц.р. відбулася тут в Українському Домі при вулиці Кристі ч. 83-85, XII-та Крайова Конференція Ліги Визволення України, а тим самим завершено 23 роки існування і діяльності цієї організації. У Конференції взяло участь 98 уповноважених делегатів і представників із 131 мандатом і голосом, які заступали 65 Відділів ЛВУ і Об'єднання Жінок ЛВУ та центральні керівні органи. Нарадами проводила президія в складі: мгр Яр. Пришляк (Монтреаль) — голова, д-р Мих. Боровик (Оттава), Лев Ковальчук (Ванкувер), Тетяна Федорів (Едмонтон), мгр Ів. Іванчук (Вінніпеґ) — члени президії, Василь Дідюк й Ірина Кривинюк — секретарі.

На першій пленарній сесії Конференції вислухала 12 звітів центральних керівних органів ЛВУ з діяльности організації за минулі три роки. На другій пленарній сесії переведено дискусію над звітами та уділила абсолюторію уступаючим керівним органам. З доповідями виступали: д-р Б. Стебельський: „Наші завдання щодо України і в Канаді" та мгр Ю. Шимко: „Роля і завдання молодої української генерації в канадській спільноті".

На закінчення першого дня нарад, в суботу, 22-го квітня вечером, у великій залі Українського Дому відбувся бенкет ЛВУ з нагоди Крайової Конференції, в якому взяло участь ок. 400 осіб — делегатів, членів ЛВУ й ОЖ ЛВУ та запрошених гостей. Молитву перед вечер'ю провів о. М. Стефанів, програмою вечора керував адв. Б. Жарогський. Слово з нагоди Конференції сказав голова ЛВУ д-р Роман Малащук. З привітанням виступали: рад. Василь Бойчук, що заступав посадника Торонта В. Деннісона, п-і Д. Степаняк від Централі ОЖ ОЧСУ, В. Мазур — голова УНПомочі і уповноважений Головної Управи ООЧСУ, мгр Т. Буйняк від ЦУ і КУ СУМ. Головну промову сказав Поль Гелієр, кол. міністер федерального уряду і голова нової суспільно-політичної організації „Action Canada". З письмових привітань, що наспіли на Конференцію в великій кількості, відчитано листи з благословенням від найвищих ієрархів Української Католицької Церкви з Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кир Йосифом на чолі, привітальне письмо від голови ОУН та АБН Ярослава Стецька та телеграму від лідера опозиції в Оттавському парляменті Р. Стенфілка. Понад 70 привітань — від канадійських державних чинників і від українських організацій в різних краях світу, були коротко зреферовані учасникам бенкету. У мистецькій частині програми виступив

(Закінчення на стор. 3-ій)

Провадиться міжнародна інформаційна акція АБН

Більш як 100 країн, що належать до Об'єднаних Націй, одержали до своїх дипломатичних представництв супровідні листи і велику документацію про найновіші арешти й переслідування українських діячів культури й науки в Україні та в справі молодого історика Валентина Мороза. Як повідомило Пресове Бюро АБН, дипломатичним представництвам і місіям було розіслано англомовну книжку „Революційні Голоси" з працями В. Мороза, В. Чорновола, С. Караванського та ін., „Останнє слово" В. Мороза, протестаційний лист — у перекладі — В. Чорновола на тему нищення московським режимом Стрілецьких могил у Львові. Книжку „Революційні Голоси" вислано на 1 500 відповідних адрес задля інформації про стан в Україні. Президент Ричард Ніксон одержав раніше вислуженого листа й документацію від Голови Проводу ОУН і президента ЦК АБН Ярослава Стецька. Всі інституції у Вільному Світі, що займаються справами переслідувань режимами людей, як Комісія Прав Людини у Страсбурзі, Франція, Міжнародний Трибунал у Гаазі, Міжнародна Амнестія, Міжнародна Комісія Юристів й ін. також одержали видання АБН „Революційні Голоси" та дотичну документацію.

Помер Богдан Лисяк, голова Крайової Управи Т-ва Дивізійників

Ню Гейвен, Конн. — У четвер, 27-го квітня, тут після важкої недуги помер на 50-му році життя св. п. Богдан Лисяк, активний учасник збройної української боротьби за волю і незалежність під час другої світової війни, голова Крайової Управи Т-ва Дивізійників в Америці, передовий член своєї громади. Покійний народився 15-го липня 1922-го року у тодішньому Станиславові, тепер Івано-Франківську. Від 1953-го року був членом УНСоюзу. Осиротив дружину Марію і синів Юрія і Романа, сестер Ірину, Марту і Наталію та ближчу і дальшу родину, як і велике товариство своїх колишніх друзів по зброї і свою громаду. Панахида відбудеться в неділю, 30-го квітня, в похоронному заведенні Маркевича в Ню Гейвені о год. 7.30 вечора, а похорон у понеділок, 1-го травня о год. 9-ій ранку з церкви св. Михаїла.

В Арґентині померла д-р Лідія Іваницька, видатна громадянка

Буенос Айрес, Арґентина. — Минулого вівтірка, 25-го квітня, після короткої недуги померла тут на 40-му році життя одна з найвидатніших українських громадянок і професіоналісток, доктор медицини Лідія з Макарухів Іваницька, дружина голови Центральної Репрезентації Української Еміграції в Арґентині та члена Президії СКВУ, д-ра Василя Іваницького. Мимо свого професійного зайняття, покійна д-р Лідія була довгий час головою Відділу Союзу Українок Арґентини, протягом 15 років була диктором радіопересилань „Вільна Україна", була членом Центральної Репрезентації Українців Арґентини та найбільш активна в кожній ділянці українського життя в тій країні. Кілька років тому вона разом із своїм чоловіком відвідувала українські поселення в Америці і Канаді, а одним з останніх її публічних виступів була провідна участь у торжествах відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі, до здвигнення якого Покійна разом зі своїм чоловіком рішально причинилася. Передчасна смерть св.п. д-р Лідії Іваницької є великою втратою для її родини, як і для всієї української громади і української справи. Похорон відбувся в Буенос Айресі в середу, 26-го квітня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 с міс. За кожну зміну адреси — 25 с. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно тонево оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає. застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною оплатою.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мир не фразами, а ділами

Президента Ричарда Ніксона характеризують, як надзвичайно зручного політика, політичного грача - ризиканта, реаліста, що рахується з фактами. Проте, всі його публічні виступи надихані вірою в такі ідеали, як мир і добробут не тільки для теперішнього, але й майбутніх поколінь, як конечність зберігати вірність союзникам, як віра в перемогу добра над злом. У своїй промові до народу 26 квітня ц. р. Ніксон орудував цифрами: 540.000 американських вояків було 20 січня 1969 р. у В'єтнамі, на 1 травня ц. р. буде їх там 69.000, а на 1 липня — 49.000. Жадний американський піхотинець не воює й не воюватиме, а летунство й морська фльота допомагають південно-в'єтнамському союзникові, якого не можна залишити, коли ворог повів проти нього неспровоковану агресію. Президент твердить, що в'єтнамізація таки успішна, і вірить генералові Крейтонові Абрамсові, що комуністичні агресори у В'єтнамі зазнають невдачі. І він ще раз підкреслив, що не погодиться на те, щоб комуністичні агресори тріюмфували, не знайшовши належного спротиву.

Промова президента Ніксона була, як звичайно, гідна і заспокійлива. Вона ще раз пригадала, що велич З'єднаних Стейтів мусить спиратися передусім на принципах, що їх сформулювали засновники цієї країни і її великі будівничі. Вірність союзникові, оборона загроженої волі, спротив наїзникові, додержування даних народові обіцянок — це не пусті слова, а напрямні реальної політики. Цей останній виступ Ричарда Ніксона потвердив, що він хоче миру і вживає всіх доступних йому засобів, щоб його осягнути — але, однак, не ціною капітуляцїї, а з честю.

Нельояльні опозиціонери - критики промовчують, що всі сучасні лиха Америки, а передусім В'єтнамська війна, не постали за урядування Ніксона, а він їх успадкував. Ніякий геній не міг би зліквідувати їх без решти впродовж 4-ох років. Ліберальні конгресмені й сенатори та ліберальна американська преса не беруть цього на увагу і мають претенсії тільки до теперішнього Уряду, начебто мир залежить тільки від одної, а не двох сторін, і начебто не існують закони економіки з їх коливаннями. У своїй промові з минулої середи Президент не полемізував із противниками, — він ніколи не робить цього у публічних виступах. Його огірчення з приводу нельояльних і несправедливих атак ліберальної частини Сенату чи преси він висловив тільки одним реченням: „Єдина надія, що їм (комуністам) залишається, це — здобути у Конгресі З'єднаних Стейтів та в американському народі перемогу, якої вони не можуть осягнути в народі Південного В'єтнаму ні на бойовищі тієї країни". Президент знає, що 1954 року в'єтнамські комуністи виграли війну проти Франції не тому, що впала фортеця Дієнбієнфу, а тому, що мораль французького народу заломилася, і до влади прийшов П'єр Мендес Франс, який достосовувався до волі свого суспільства й скапітулював на Женевській конференції. І коли французькі президенти де Голль і Помпіду „дораджують" Америці прийняти капітуляційні мирові умови в'єтнамських комуністів, то роблять це тільки тому, щоб в історії азійського Півдня не лише Франція була капітулянтом. Але Америці це не загрожує.

Такі промови, як остання промова президента Ніксона важливі не тільки конкретними заповідями, як ось відкликання дальших 20.000 вояків з В'єтнаму. Вони важливі своїм державницьким, виховним змістом. Скептики можуть висловлювати сумнів, чи можна будувати оптимізм щодо майбутности миру на Півдні Азії на звідомленні американського генерала, пригадуючи, що багато подібних звідомлень виявились оманними. Але історія орудує ширшими категоріями. Історія запише на добро Ричардові Ніксонові, що він будував мир не фразами „а ділами, дивлячись не тільки на нинішній і завтрішній день, а дійсно в майбутність американських поколінь. І, не будучи чародієм, вживав найдоцільніших засобів, якими міг розпоряджати — без уваги на те, чи вони комусь до вподоби.

Президент Ніксон свідомий непопулярности В'єтнамської війни і її безнадійности після того, як цілком помилковий спосіб ведення її за попереднього президента виключив можливість перемоги на бойовому фронті. Президент свідомий теж хиб режиму у Південному В'єтнамі. Це страшна проблема. Але Ричард Ніксон старається розв'язати цю й інші проблеми гідно і чесно.

В. Ткач

„ЧИСТКА" В РУМУНІЇ

Вже кілька місяців кружляють по світі чутки про якісь незгоди серед верхівки румунської комуністичної партії. Ці чутки почалися з того часу, як на початку цього року усунуто зі свого становища відповідального за справи державної безпеки секретаря ЦК партії В. Патілінета, що пов'язувався з аферою генерала Серба, який був нібито, як повідомляли деякі західні часописи, розстріляний за шпигунство на користь СССР. Букарешт вісток про розстріл не підтвердив.

Тепер, десь біля 20 квітня, прийшли відомості про далекосяглі зміни в обсаді керівних державних і партійних становищ. Ці заходи заторкнули різних міністрів, членів Секретаріяту і ЦК партії тощо. Розв'язано т. зв. Національний Комітет державної безпеки і втілено його в рамки Міністерства внутрішніх справ, при чому на керівника цього міністерства прийшла нова особа.

Та найважливішою зміною є усунення з Секретаріяту ЦК комуністичної партії її ідеолога і доцьогочасного керівника пропагандивного апарату, одного з найближчих співробітників лідера румунських комуністів Чаушеску, Пауля Нікулеску-Мізіля. Правда, цей останній іде на пост першого віце-прем'єра, але це безумовне і велике для нього пониження.

Нікулеску - Мізіль був тим провідним румунським комуністом, який протягом багатьох років узасаднював відмінність румунських шляхів до соціялізму від совєтських і який уперто боронив румунську „незалежність" від зазіхань Москви. Що ж значить його усунення? Дехто вбачає в цьому ознаку, що Чаушеску не хоче більше дратувати російського „великого брата" і тому жертвує своїм вірним товаришем.

Але є, щоправда, інше пояснення. Річ у тому, що Румунія, яка сміливо протягом років ставила чоло московським плянам цілковитої гегемонії над румунською державою, у своєму внутрішньому житті трималася ортодоксальних комуністичних метод. Засудивши, наприклад, совєтську агресію в Чехо - Словаччині, вона й на думці не мала застосувати у себе ті „лібералізаційні" пляни, що їх мав на увазі Дубчек, говорячи про „соціялізм з людським обличчям". І от Нікулеску-Мізіля звинувачується нібито в тому, що він не зумів у своїй пропагандивній діяльності з достатньою переконливістю обґрунтувати „румунський шлях" до соціялізму.

Промовистим є і той факт, що в неласку попали також два „старі" комуністи, М. Далеа і М. Гере, які нібито репрезентують просовєтське наставлення. Та чи не зроблено це лише „про людське око"? Бо характеристичними є також відомості про настрої серед деяких високих старшин румунської армії, які мали виявляти своє незадоволення з приводу занадто демонстративних прокитайських симпатій Чаушеску.

Якщо справді Чаушеску починає шукати „замирення" з Москвою, то на це є багато причин. Поперше, як стверджують деякі пресові коментатори, Чаушеску не має надій на якусь допомогу збоку Заходу, якби Румунії загрожувала совєтська агресія. Подруге, є відомості, що й червоний Китай, що його не раз брав під свою оборону Чаушеску на різних міжнародних комуністичних конференціях, дав зрозуміти, що на випадок актуальної небезпеки збройного совєтського нападу на Румунію він нічого не зможе дати, крім дипломатичної і „моральної" допомоги. І коли Захід зайнятий своїми власними клопотами, а червоний Китай задалеко віддалений, то совєтсько-російська імперія тут же під боком Румунії, а тому треба перестати занадто дошкуляти московському колосові. Може йдеться також про внутрішні розгри, про те, що особисте становище Чаушеску, як безоглядного і єдиного лідера - диктатора, було загрожене, і тому він уважав за потрібне трохи згавити, а трохи й нагородити людей різних тенденцій і тим зміцнити себе самого. Це давня істина, що особливо стосується тоталітарних систем: „поділяй і пануй".

Коли, в результаті нинішньої „чистки" в Румунії, прийде справді до „наближення" поміж Румунією і Москвою, то це ще один успіх для СССР і прогри для Заходу, який втратить цю одну, хоч і не цілковито по боці Заходу задекляровану, позицію.

У КИЄВІ МОЖНА ПЕРЕДАВАТИ КОПІЇ ДОКУМЕНТІВ ЧЕРЕЗ ТЕЛЕФОН

Київ. — Хто має в Києві апарат під назвою „Штрих-М", може передавати із свого помешкання фотокопії документів через телефон до іншого абонента, якщо він також має підключений апарат „Штрих-М". Новий апарат винайшли й успішно випробували інженери Київського Відділу Всесоюзного Інституту зв'язку, писала про це газета „Ізвєстія" з 22 квітня. „Телефонічними каналами міської мережі й далекого зв'язку можна передавати копії документів, написаних від руки чи написаних на друкарській машинці, малюнки, графічні матеріяли тушшю різних кольорів". Користування таким телефоном дуже простє: треба вкласти в апарат „Штрих-М" сторінку й набрати відповідне число телефону, а на другій стороні телефонічної лінії апарат „Штрих-М" зробить копію переданого матеріялу.

Д-р Михайло Логаза

IX НАУКОВИЙ З'ЇЗД УЛТПА

Наукові З'їзди Українського Товариства Північної Америки (УЛТПА) мають уже свою історію і навіть традицію.

Нав'язуючи до традицій наукових з'їздів на батьківщині та на еміграції в Европі, заснована в Дні Української Державности (подібно, як пізніше Катедра Українознавчих Студій при Гарвардському університеті) в 1950-му році, Товариство Українських Лікарів в Америці влаштовувало свої наукові програми в рамках щорічних зборів, а від 1956-го року щодва роки вже окремі наукові з'їзди, чергуючи із щодворічними зборами делегатів своїх тепер уже 15-ох Відділів, розкинених на просторах ЗСА і Канади.

Господарями попередніх наукових з'їздів були сильніші Відділи у більших скупченнях нашого поселення — по черзі у таких містах: Клівленд — Огайо, Чикаго — Ілліной, Торонто — Онтаріо, Дітройт — Мишиґен, Ню Йорк — Н. Й., знову ж у Чикаго — Ілл., Монтреаль — Квебек, Філядельфія — Пенсильвенія, а тепер знову в Торонті, Онт. в днях 26-28 травня ц. р.

УЛТПА об'єднує тепер круґло 600 українських лікарів, лікарів - дентистів та фармацевтів, а також згуртовує у себе українських студентів медицини різних університетів у вільному світі, як майбутніх членів свого Т-ва, маючи для пильних із них і потребуючих матеріяльної помочі Стипендійний Фонд ім. проф. д-ра Маріяна Панчишина, а для своїх непрацездатних членів Допомоговий Фонд.

Серед свого членства УЛТПА має поважне число здібних практикуючих лікарів - терапевтів, висококваліфікованих спеціялістів у всіх ділянках тепер дуже зрізничкованого медичного знання, професорів - викладачів медичних шкіл, науковців, дослідників і вчених, адміністраторів - директорів великих шпиталів та медичних інституцій, працівників пера - журналістів, публіцистів та видавців, а навіть авторів літературних творів і врешті широковідомих суспільно - громадських та політичних діячів, як також жертводавців - меценатів на наші національні й релігійні потреби.

Отже, немає ділянки нашого зорганізованого життя, в якій український лікар не відігравав би важливої, а навіть першорядної ролі серед свого суспільства, і то однаково в минулому, як і тепер, там на Рідних Землях у невідрадних умовинах окупаційного режиму і тут, у діяспорі.

Одним із найбільших осягів УЛТПА, безперечно, є його журнал - квартальник „Лікарський Вісник", що його 63 кількадесятсторінкових числа, почавши від травня 1964 року, репрезентують тепер українську медичну науку у світі, бо в поневоленій Україні немає досі рівнорядного, журналу українською мовою.

На рівні цього осягу є наукові з'їзди УЛТПА. Відомо, що відбуваються великі міжнародні лікарські з'їзди, в яких беруть участь також наші лікарі з рідних земель, але ще ніколи ніхто не чув, щоб вони репрезентували українську медичну науку на тих з'їздах. Їхні виступи відбуваються з-правила московською мовою і за росіян їх уважає міжнародний медичний науковий світ. Часто читаємо у популярній і навіть у фаховій медичній пресі про виступи наших лікарів із самої столиці УССР — Києва, але — на превеликий жаль — їх там ідентифікують у найліпшому разі як „радянських", а тут як російських учених.

В противагу такій сумній дійсності на рідних землях — тут еміграційне Т-во Українських Лікарів влаштовує українські лікарські наукові з'їзди — за рідкими винятками — своєю рідною мовою і з виступами своїх власних науковців, дослідників і вчених — деколи навіть міжнародної слави!

Сотні наукових доповідей, виголошених у країнською мовою, тепер уже щораз частіше тут уже вишколеними і навіть тут народженими нашими лікарями, які самотужки вивчають українську медичну термінологію з власного журналу, видаваного власними засобами і без ніякої допомоги, знаходять дорогу у вільний науковий лікарський світ. І прикро, що тоді, коли т. зв. „радянські", у великій більшості, російські видання мають тут вільний, зовсім необмежений вступ і збут, наш „Лікарський Вісник" не може дістатись до рук українського лікаря на батьківщині, і він там ледве знаний.

Українські наукові лікарські з'їзди збирають разом наших лікарів не тільки Північно - Американського континенту, але часто гостять у себе колег із інших, навіть дуже далеких країн, а часом й колег іншого етнічного походження. Як радо повітали б вони наших рідних колег із рідних земель, коли б для них і для нас не могли зникнути залізні мури і такі ж завіси! Боже медична наука своєю натурою не є ані „буржуазною", ані „націоналістичною", хоч вона всюди у світі, крім національних республік СССР, є національною.

Наші наукові з'їзди завжди включають у свої програми імпрези розвагового і громадського характеру. Цим УЛТПА зміцнює зв'язки українського лікаря на чужині із своїм зорганізованим громадянством, бо і ця ділянка для нього важлива. Український лікар на чужині не тільки з рації своєї професії, але й з почуття своєї національної приналежности уважає себе за невід'ємну складову частку свого народу. Із таким заложенням засновували УЛТПА наші провідні лікарі, і таким воно залишається по сьогодні — не тільки як професійна організація українських лікарів, але й як загальновизнана професійно-громадська організація.

Виходячи із цих основних засад, наше громадянство оправдано має і може ставити вимоги до УЛТПА та його членів, що їх вони, хіба тільки з нечисленними винятками, належно виконують. Але наші лікарі мають і можуть ставити деякі вимоги до своєї спільноти.

В загальному у нас практикований клич „свій до свого" у відношенні до наших професій і підприємств повинен зобов'язувати наше громадянство також у відношенні до українського лікаря свого вибору. А вибирати є з кого! Бо не тільки організаційний ріст нашого УЛТПА, але й професійний ріст наших лікарів пішов так далеко, що вони спроможні покрити потреби своїх українських пацієнтів дослівно в усіх медичних спеціяльностях, зокрема у більших скупченнях нашого поселення. І придержування цього клича вимагає не лише власний інтерес наших лікарів, але передусім інтерес усієї нашої спільноти.

Українські лікарі не доріюкають своєму громадянству, бо їхні приймальні завжди повні, але бажають бачити ще більше, як досі, його участь на своїх зборах, імпрезах та наукових з'їздах. Бажають ще більшої прихильности нашої преси.

Ці рядки про українського лікаря на чужині в зв'язку із 9-им Науковим З'їздом УЛТПА друкуються в часі масових протестів і маніфестацій нашої спільноти у діяспорі проти жорстокого переслідування російсько - комуністичним окупантом представників духової культури в Україні. І хоч не кожний лікар може особисто включитись у ці протести й маніфестації, наше УЛТПА вже самим фактом свого 22-річного існування на цьому континенті, своєю працею, своїм вкладом у скарбницю української медичної науки, своїм плеканням рідної професійної мови у своїх виданнях і працею для своєї громади найкраще маніфестує оборону прав свого поневоленого, але нескореного народу.

Голоси читачів

„ТРИЗУБОМ" ТОРГУЮТЬ

У „Свободі" з 19-го квітня ц. р. на 4-ій сторінці я прочитав платне оголошення, після чого моє волосся стало дубом, а обличча від гніву закипіло кров'ю.

„Чудові карти!" — це його заголовок. Далі пояснення:„(в кольорах) карти для грання з Тризубом", і ще до того по-англійськи „Україна". Ще далі ціна і повна адреса, де ці карти можна набути.

Якщо це правда, то виходить, що наш державний герб уже є не державним, а картярським. Наш державний герб буде валятися на брудній, обпльованій підлозі в „національних барах". Бувають у нас картярі, про яких з матеріяльної сторінки не забуває „дядько Сем" і „Велфер". Вони з нудоти, замість щось прочитати, кожний день сходяться і при склянці пива луплять у карти. І тут, власне, також державний герб буде плавати в пиві, а деколи карта з гербом випадково залетить до тарілки, з якої картограї їли лемішку. З цього видно, що продуцентові карт на цьому не залежить.

М. Тимчук

Філядельфія

ВИСТАВКА „УСІМА МОВАМИ"

У Херсоні в Україні відбувається в Будинку Книги виставка на тему „Література народів СССР". Київська „Радянська Україна" з 14-го квітня з того приводу сповістила, що на виставці „представлена література всіх національних республік нашої Батьківщини, як перекладна, так і твори, написані національними мовами".

У СССР — за совєтськими даними — живуть 110 націй, народів і народностей, і всі мають свої рідні мови. З тієї причини „Радянська Україна" й не подала кількости мов на виставці „Література народів СССР", тому й назва повідомлення в газеті — дипломатично-коротка: „Усіма мовами". Національних республік в СССР є 15, але в них та в так зв. національних областях, живуть 110 націй, народів і народностей.

З НАШИХ БУДНІВ

„НЕ ПОРА" НЕ В ПОРУ

Передо мною — лист. Не лист, а тиха скарга. Пише мій добрий друг ще з таборових часів, щирий українець, патріот, що глибоко уболіває над усіми нашими невдачами (яких так багато) і радіє, мов дитина, з усіх успіхів (яких так мало). Ось навіть цей лист, що про нього мова: загинається оптимістично, в піднесеному тоні, а закінчується майже трагічним дисакордом. Як казали в Старому Краю: „Погав за здравіє, а скінчив за упокой".

Пише мій добрий друг, що в його місті українська громада добилася не абиякого досягнення: до участи в маніфестації в обороні Нескорених вдалося нашим притягнути не тільки представників поневолених Москвою народів, але й одного конгресмена та кількох кандидатів на різні високі пости в стейтовій машині. З'явились делегації мадярів, латишів, литовців, естонців, прийшли в характері гостей поляки. Співав литовський хор і виступала, розуміється, українська танцювальна група. З американців промовляли: вище згаданий конгресмен і кандидат на сенатора (коротко), представники поневолених народів (не довго) і господарі маніфестації, українці (довго).

Потім відбулася дефіляда пластової і сумівської молоді, а, коли голова Комітету вийшов на трибуну, щоб ламаною англійською мовою подякувати всім за участь, якийсь наш патріот не витримав, як то кажуть, і затягнув: „Не пора, не пора, не пора..." — „Москалеві, ляхові служить!" — підхопили українці, що на три чверті заповнили гімнастичну залю ІМКА, де відбулося зібрання. А тому, що ця точка не передбачалася в програмі і виникла радше спонтанно, то з цього приводу вийшли потім деякі, як то кажеться, „тертя". На той приклад литовці, що мали свій хор, заявили: „Якщо українці відспівали свій національний гімн, то ми заспіваємо свій". І справді почали співати, але тоді вже інші поневолені народи, включно з українцями, покидали залю, зробився рух, заміщання, і з литовського гімну нічого не вийшло, крім нарікань.

На тому не кінець. Хоч на маніфестацію прийшло заледве „півтора поляка", як хтось собі зажартував, власне ці півтора підняли найбільший тарарам. Вони пішли до голови Комітету і склали на його руки офіційний протест, що їх на цій залі ображено, бо українці назвали поляків „ляхами", в тим самим зламали договорення і спільний фронт боротьби.

Ба навіть у самому Комітеті думки були поділені — треба було, мовляв, того співу чи не треба?.. Дехто з кількістових дорікав „солістові" — того він „вирвався" з отим „Не пора"? Хай би був заспівав „Ще не вмерла", де немає згадки про ляхів чи москалів, та й взагалі вороги трактується делікатно, називаючи їх „вороженьками", — пише автор листа. І журиться, небораки, що через той спів українська національна група готова втратити партнерів у боротьбі з вітчим ворогом.

Ікер

„ОЗВІРЛИЙ" ЗАЄЦЬ

У Фінляндії стався надзвичайний випадок. Поблизу містечка Папісарі спокійно собі рибалив фінський громадянин Селло. Несподівано почув якийсь шум і раптом перед ним спинився заєць. Звичайно, вухаті бояться людей, але цей розігнався й помчав просто на рибалку! Заєць намагався... вкусити людину за ногу. Коли Селло відкинув нападника ногою, той знову затакував, але врешті-решт подався в кущі. Трохи згодом, як повідомили фінські газети, той же заєць забіг у містечко Папісарі, вскочив у двір і вкусив за ногу семирічну дівчинку. Вкусив з таким „розмахом", що дитину довелося везти в лікарню. Там її перевірили — заєць не був сказеним, проте звідкись набрався такої люті, що й левові було б „далеко до зайця".

о. М. М. Соловій, ЧСВВ
Оттава, Університет св. Павла

НА МАРҐІНЕСІ БРОШУРИ ПРО ПАТРІЯРХАТ

(13)

Доброю ілюстрацією до цього питання є створення парохії свв. Володимира й Ольги в Чикаго, ЗСА. Ця парохія постала внаслідок місцевих непорозумінь і заколотів, спричинених введенням Григоріянського (нового) календаря в парохіях нашої спархії св. о. Миколая. О. Поспішіл переповідає коротку історію постання тієї парохії (стор. 56-57). Та вона знана загалові, і тому на цьому місці снинимося тільки на правному статусі тієї парохії. Є фактом, що цю парохію створив Блаженніший Верховний Архиєпископ Кир Иосиф 29-го липня 1968 р. з нагоди свого перебування в Чикаго. Це Блаженніший проголосив у рямцях урочистої відправи в Чикаго під час своєї проповіді, коли він виразно зазначив, що за згодою Єпископа Ярослава Габра створює нову парохію для тих вірних, що бажають зберігати старий (Юліянський) стиль, і водночас за згодою того ж Єпископа Ярослава призначив для новоствореної парохії першого душпастиря (о. Павла Джулинського).

Цей акт, за о. Поспішілом, хоч і не є властивим актом Ставропігії, все таки якось підходить до тієї категорії (стор. 56) або бодай так зрозуміли її наші „старокалендарники" з Чикаго. Бо вони вже з перших тижнів існування тієї новоствореної парохії вважали себе вилученими з-під судовластя місцевого єпископа.

Тут бачимо, що в Чикаго створилася — з церковно-правного погляду — досить невиразна ситуація. Бо хоч „інтервенція Верховного Архиєпископа правдоподібно була дуже мудрим і відповідним рішенням, ми мусимо бути свідомі того, що це створює також небезпечний прецедент" („the intervention of the Major Archbishop was probably a very wise and appropriate decision, we should be aware that it is also setting a dangerous precedent" р. 57). Небезпека цього „прецеденту" лежить у тому, що тоді може постати не тільки одна якась парохія, але можуть постати й інші парохії чи священики, які могли б „відлучитися від цілости українських католицьких спархій в ЗСА, коли на їхню думку ці (спархії) ставляться байдуже або й вороже до „патріярхальної ідеї". Тоді могли б і ті парохії зорганізуватися як самостійні і як кермовані безпосередньо Верховним Архиєпископом. Це — на думку о. Поспішіла, дуже серйозні наслідки й ослабило б і так слабку структуру УКЦеркви. Тому „треба порobити відповідні заходи, щоб виконування права Ставропігії чи чогось подібного в тому роді збоку Патріярха було відповідно урегульоване в Конституції Патріярхату" (стор. 57).

Патріярхат і черница екземпція

Східне Канонічне Право — і православне і католицьке — має цілу низку канонів, які нормують відношення патріяршої влади до монастирів та черничих інституцій. Визначають вони також справу т. зв. Черничої „Екземпції", себто, кажучи терміном східнього права, „Черничою Ставропігією".

Не будемо спинятися на історії цього явища, бо це знову такий широкий предмет, що міг би зайняти багато більше місця, аніж ми розпоряджаємо в рямцях нашої серії. Зрештою і на цю тему в науковому світі є дуже добрі й вичерпні праці. З українців писали про це згадані вже в попередній статті Отці, що докторизувалися в Римі після другої світової війни, а із старших наших авторів згадаємо тут розвідку крилошанина А. Петрушевича (з XIX ст.) і працю о. д-ра Лева Глинки (латинською мовою), видану Богословською Академією в Львові 1933 р.

Але хто читає тепер наукові праці? Широкий загал нашого суспільства на еміграції ми за це не можемо винуватити, але можна мати побажання до тих, нам сучасних авторів і журналістів, що про Черничу Екземпцію та права наших Митрополитів і Владик поширюють зовсім фальшиві вісті. Бодай вони повинні б перестудіювати всю проблему, поки забирати слово в дискусії.

Маємо тут на думці часто поширювані у нас „тези", як, наприклад, наші монахи „не бажають підчинитися своєму рідному патріярхові" і воліють „слухатися куріяльного правління Східньої Конгрегації", „Василіяни — проти патріярхального устрою, бо не бажають зректися своєї екземпції"; „Чим св. Василія не підлягає ані Верховному Архиєпископові, ані жадному іншому українському Владиці, тільки Східній Конгрегації, від якої одержує вказівки для своєї праці"; „Чин св. Василія під проводом о. д-ра А. Великого (не без участи о. Миськова та о. Назарка) проти Патріярхату, який мав би юрисдикцію над усіми чинами", і т. д. (Всі ці цитати беремо із журналу „За Патріярхат" (березень 1968 р., стор. 9-11).

(Далі буде)

В КАНАДІ ВІДБУЛАСЯ XII-ТА КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ЛІГИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

уперше, і дуже успішно, новий секстет пань „Світанок" з кількома українськими піснями.

В неділю, 23 квітня, по Богослуженнях, Конференція продовжувала свою працю нарадами 8-ох комісій, а Об'єднання Жінок ЛВУ відбуло, під головуванням Марії Солонинки, свою сесію, де вислухано звітів з праці Централі і Відділів ОЖ ЛВУ, доповідей Оксани Романишин „Українська жінка в сучасній дійсності в Україні і на еміграції" та Софії Горлач „Українська мати у вихованні дітей", переведено дискусію, прийнято резолюції та обрано нову Централю ОЖ ЛВУ.

На третій пленарній сесії Конференції, в неділю по полудні, після звідомлень Комісій і дискусії, обрано нові крайові керівні органи ЛВУ, схвалено прелімінар бюджету на рр. 1972-74, привітання від Конференції, резолюції і постанови.

До центральних керівних органів увійшли:

Головна Управа ЛВУ: д-р Роман Малащук — голова, мґр О. Романишин, інж. В. Безхлібник, інж. Яр. Чолій (Монтреаль), мґр Ів. Іванчук (Вінніпеґ), В. Саґаш (Ріджайна), М. Сус (Едмонтон), Л. Ковальчук (Ванкувер), д-р М. Боровик (Оттава) — заступники голови; С. Безубко, М. Бартків, інж. М. Барабаш, А. Бандера, ред. І. Вараниця, С. Горлач, п-і О. Заверуха, мґр В. Кардаш, мґр В. Кліш, І. Козак, М. Кошик, мґр С. Кузь, проф. О. Кушнір, В. Макар, ред. О. Матла, мґр Яр. Млинарський, В. Окіпнюк, ред. В. Солонинка, п-і М. Солонинка, д-р Б. Стебельський, мґр Ю. Шимко.

Головна Контрольна Комісія: інж. П. Бубела, п-і М. Спольська, І. Бойко.

Гол. Громадський Суд: проф. М. Андрухів, дир. Яр. Сербин, д-р М. Остафійчук, інж. Р. Стахів, мґр В. Бородач.

Централя ОЖ ЛВУ: Марія Солонинка — голова; члени: І. Кривинюк, С. Білик, О. Заверуха, С. Горлач, О. Романишин, Т. Стахів, І. Остафійчук, М. Шкамбара, Л. Вертипорох, М. Спольська, І. Безхлібник, Л. Кузь, М. Бандера, Л. Антонович.

Конференцію ЛВУ закінчено в неділю, 23 квітня, о год. 6-ій вечером, відспіванням „Не пора".

ЦК КПСС ПРИСУДИВ „ЛЕНІНСЬКІ ПРЕМІЇ" В ДІЛЯНЦІ ЛІТЕРАТУРИ

Київ. — Преса з 22-го квітня оприлюднила постанову ЦК КПСС і Совєта міністрів СССР у Москві „Про присудження Ленінських премій 1972 року в галузі літератури, мистецтва і архітектури". Нагороджені письменники і поети: І. Мележ за комуністичні романи, Марієтта Шагіняна „за книги про В. Леніна", російський композитор, російський співак, група працівників кіностудії „Мосфільм", група „заслужених архітектів Російської СФСР", а „за твори для дітей" нагороду одержала російська поетка Аґнія Барто. Постанову підписав О. Косиґін.

Великі корпорації зобов'язані звітувати квартально про свої прибутки

Вашинґтон. — Найдалі до наступного понеділка майже половина великих продуцентів-корпорацій повинні здати федеральній Комісії Цін звіти про свої прибутки за перший квартал 1972 року. Всі корпорації що три місяці будуть надсилати такі звіти для контролі, чи їхні прибутки не перевищують допущених Комісією Цін прибутків. Дотепер із усіх 1 600 великих компаній і корпорацій, продукція й продажа виробів яких перевищує 100 мільйонів долярів річно, 700 не прислали своїх тримісячних звітів, або ж надіслали дуже поверхові звіти. Якщо корпорації й компанії будуть стримуватися або запізнюватись із звітами, Комісія Цін буде змушена вдатись до більш драстичних дисциплінарних заходів і санкцій. Тепер сума можливого штрафу сягає від 2 500 долярів до 5 000 долярів за кожне порушення закону. Вся праця урядової Комісії Цін скерована не на переслідування продуцентів, тільки на боротьбу проти різних інфляційних проявів у американській економіці. Комісія наказала ще чотирьом великим компаніям обнизити ціни на свою продукцію, щоб не були інфляційними ні ціни, ні прибутки тих компаній. Це стосується трьох великих харчових магазинів у різних стейтах та „Екер Драґс" — низки аптек на Півдні.

Компанія Форда має великі прибутки, знижує ціну на авта

Дітройт. — Речник автомобілевої компанії Форда повідомив, що в перших трьох місяцях 1972 року компанія мала 252 мільйони долярів прибутку, на 49 відсотків більше, чим за такий же період у минулому році. Одночасно повідомлено, що Форд знижує ціну на свої авта, як особові так і вантажні, на 13 долярів за кожне. Керівник компанії Генрі Форд 2-ий заявив, що збільшення кількости проданих автомобілів та покращання в системі управління компанією „значно збільшили наші прибутки". У свою черґу це дозволило Фордові знизити ціни на авта на 13 долярів для того, щоб прибутки компанії не перевищували меж, дозволених Комісією Цін. Таке повідомлення було зроблене через два дні після того, як федеральна Комісія Цін відкинула прохання Форда дозволити на деяке підвищення цін на різні частини й на один тип автомобілів. Представник Форда твердив, що таке підвищення цін дало б компанії круґло 2 мільйони долярів прибутку річно, але Комісія Цін вважала, що прибуток був би значно більший. Тим часом у Вашинґтоні керівник Комісії Цін Джексон Ґрейсон повідомив, що від наступного понеділка вступить в силу новий закон про продукцію, і тоді буде ще важче дістати дозвіл на значне підвищення цін.

Доповідь проф. Ленцика

Історично-Філософічна Секція НТШ влаштувала 22-го квітня 1972 р. в Українському Інституті Америки в Ню Йорку — Наукову конференцію, яку відкрив проф. М. Лисогір. Доповідь на тему „Берестейська Унія у світлі сучасної історіографії" виголосив проф. д-р В. Ленцик. Прелеґент описав глибоку кризу, в Українській Церкві в другій половині 16 в., яка причинилася на єпископських з'їздах 1590 - 94, до сформулювання пляну приступити до зв'язку з Римом. В 1595 р. всі 9 ієрархів вислали в тій справі листа до Папи Климентія VIII, а переговори вели єп. Потій та єп. Терлецький. Буллею „Маґнус Домінус" проголошено з'єднання, при чому Українська Церква зберегла, в рямцях Київської Митрополії, адміністраційну, обрядову, дисциплінарну і взагалі церковно-культурну автономію. Собор в Бересті 1596 р. затвердив це з'єднання, а відповідний універсал видав також король Жиґмонт III. Прелеґент подав з черги оцінку Унії в працях українських і чужих істориків, як М. Костомарова, О. Левицького, В. Липинського, Д. Дорошенка, О. Галецького. Доповідь викликала живу дискусію серед авдиторії.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 13.

М. Сухарський, Елизабет	$ 10.00	О. Касюхнич, Ванкувер	2.00
І. Іванчев, Скарборо	8.00	Н. Кітвіс, Ірвінґтон	2.00
Н. Бучинський, Кресілл	7.20	О. Климкович, Пукіпсі	2.00
І. Біскуп, Бруклин	7.00	Л. С. Колтунюк, Денвер	2.00
В. Варецький, Філядельфія	7.00	М. Кулинич, Флашінґ	2.00
Д-р М. Логаза, Сиракюзи	7.00	С. Ладанай, Фервю	2.00
І. Попадинець, Чикаґо	7.00	М. Лепкий, Дітройт	2.00
М. Савінда, Парма	7.00	Я. Леськів, Нюарк	2.00
М. Торик, Савтбури	7.00	І. Лівчанин, Ню Йорк	2.00
Х. Шерстюк, Чикаґо	5.00	М. Лотоцький, Йонкерс	2.00
Л. Шукліс, Бруклин	5.00	К. Луценко, Філядельфія	2.00
І. Борисенко, Пеорія	4.00	О. Михаляк, Джамайка	2.00
П. Кіра, Бруклин	4.00	І. Назар, Дедгем	2.00
М. Козарійчук, Чикаґо	4.00	Ф. Недошитко, Шорґем	2.00
А. Дяченко-Кочман, Чикаґо	4.00	Г. Нога, Брентфорд	2.00
К. Лозинська, Кергонксон	4.00	А. Періґ, Бетлегем	2.00
А. Ярош, Нюарк	4.00	В. Романцьо, Бруклин	2.00
Я. Савчак, Перт Амбой	3.10	Я. Д. Рубель, Бейсайд	2.00
В. Гавроняк, Ґарфілд	3.00	М. Савула, Трентон	2.00
о. В. Грабець, Трентон	3.00	В. Скуйбіда, Ріджвуд	2.00
В. Демчук, Вінтер Парк	3.00	В. Стахів, Джамайка	2.00
І. Курах, Тітусвілл	3.00	І. Стеткевич, Дітройт	2.00
В. Марущак, Ірвінґтон	3.00	С. Г. Таранко, Джамайка	2.00
А. Морозовський, Ровсвілл	3.00	І. Тріщук, Рочестер	2.00
М. Новосад, Елджін	3.00	Н. Угера, Ню Йорк	2.00
О. Обаль, Клівленд	3.00	М. Хмильовська, Бруклин	2.00
К. Підперигора, Дітройт	3.00	І. Чернецький, Міннеаполіс	2.00
Д-р В. Прокопів, Відспорт	3.00	А. Шафран, Кліфтон	2.00
Я. Тенюх, Ню Йорк	3.00	Г. Шевчук, Дітройт	2.00
В. А. Цетенко, Парсіпані	3.00	Н. Шеліґа, Слікрілл	2.00
І. Юрійчук, Чикаґо	3.00	І. Шелюк, Юніондейл	2.00
А. Яворська, Міннеаполіс	3.00	В. Шеремета, Ірвінґтон	2.00
О. Якимів, Кентон	2.50	Е. Ярмолюк, Сомерсет	2.00
М. Аврамчук, Стетен Айленд	2.00	В. Яцикевич, Арлінґтон	2.00
Д. Андерсон, МкКіс Ракс	2.00	Р. Брикович, Монтреаль	1.20
І. С. Антушак, Ембрідж	2.00	І. Андрусишин, Монтреаль	1.00
М. Бахматюк, Чикаґо	2.00	Д-р П. Біланюк, Дітройт	1.00
В. Безушко, Боффало	2.00	М. Брикович, Монтреаль	1.00
І. Блиха, Ґарфілд	2.00	М. Волицький, Чикаґо	1.00
Борис Теодор, Ню Йорк	2.00	М. Горбул, Міннеаполіс	1.00
В. Бучацький, Клівленд	2.00	І. Гош, Філядельфія	1.00
С. Васків, Рочестер	2.00	М. Дуб, Сейнт Луіс	1.00
Д-р В. Т. Ґерент, В. Гартфорд	2.00	Н. Кирилів, Чикаґо	1.00
М. Дидик, Олд Фордж	2.00	І. Колода, Парма	1.00
С. Дулька, Дітройт	2.00	І. Кочерга, Монтреаль	1.00
М. Зопко, Бікон Фоллс	2.00	М. Мартинюк, Юніондейл	1.00
С. і М. Желяцькі В. Петерсон	2.00	Р. Пилат, Монтреаль	1.00
ф. Калуш, Філядельфія	2.00	І. Савчин, Н. Браддок	1.00
		В. Саляк, Ню Йорк	1.00
		В. фіцик, Вілбрегем	1.00
		Р. Флюнт, Каламазу	1.00
		Д. Черніченко, Петерсон	1.00

ЛИСТА, Ч. 14.

С. Гавриш, Філяделяфія	$ 7.00	М. Курман, Фавнтенвілл	2.00
М. Гаркач, Лорейн	7.00	В. і О. Литвин, Нейплс	2.00
А. Герман, Мейвуд	7.00	П. Люлюк, Толідо	2.00
В. Гірняк, Віндсор	7.00	З. Масловська, Берн	2.00
А. Дорошенко, Вуд Дейл	7.00	Д. Масюрчак, Джамайка	2.00
О. Кулас, Клівленд	7.00	І. Михайлів, Честер	2.00
Г. Москалюк, Філядельфія	7.00	І. Орлинський, Лос Анджелес	2.00
М. Сопівник, Чикаґо	7.00	С. Островський, Джерзі Сіті	2.00
І. Шевчук, Чикаґо	7.00	І. Паращак, Філядельфія	2.00
А. Вацлавський, Форест Гіллс	5.00	М. Пилипчак, Джерзі Сіті	2.00
Гомфрейс Фуд Март, Чикаґо	5.00	К. Полатайко, Піттсбурґ	2.00
М. Зін, Філядельфія	5.00	М. Попик, Філядельфія	2.00
Р. Лесів, Вудбайн	5.00	Д. Розпопа, Нюарк	2.00
М. Пукіш, Рочестер	5.00	А. Рутецький, Пеннсовкен	2.00
В. Семків, Олифант	5.00	П. Семанків, Гартфорд	2.00
Іссая Юссип, Дженнінґс	5.00	І. Сенковський, Джерзі Сіті	2.00
М. Галиця, Шеґтіковк	4.00	С. Сідлярчук, Бостон	2.00
В. Сабат, Торонто	4.00	І. Тимчишин, Менчестер	2.00
М. Гладилович-Смішкевич, Нюарк	3.50	І. Фасоляк, Філядельфія	2.00
П. Слотюк, Філядельфія	3.40	Б. федик, Роззел	2.00
К. Гусак, Мідвей	3.00	І. Філатов, Венґо	2.00
І. Кусень, Філядельфія	3.00	К. Хемій, Торонто	2.00
С. Лагола, Перт Амбой	3.00	А. Чміль, Чикаґо	2.00
І. Маречко, Клівленд	3.00	С. Шаґала, Філядельфія	2.00
І. Мицишин, Клівленд	3.00	М. Шпетко, Річмонд Гілл	2.00
Е. Парницький, Джерзі Сіті	3.00	Я. Яворський, Ірвінґтон	2.00
Е. Федів, Джерзі Сіті	2.50	А. Яремко, Філядельфія	2.00
О. Байда, Аллентавн	2.00	К. Балицький, Монтреаль	1.50
В. Бакалець, Пассейк	2.00	Д. Владимір, Фенікс	1.50
С. Бардачевський, Вунсакет	2.00	А. Герасименко, Лос Анджелес	1.00
В. Береза, Чикаґо	2.00	О. Іванюк, Вудгейвен	1.00
Я. Билень, Чикаґо	2.00	Л. Івашина, Філядельфія	1.00
І. Боднар, Елизабет	2.00	Г. Когут, Н. Голлі	1.00
М. Боднар, Торонто	2.00	А. Костриш, Сіеттл	1.00
Б. Божемський, Тінек	2.00	Я. Котлярчук, Рочестер	1.00
С. Брезіцька, Ню Гейвен	2.00	В. Кравчук, Ірвінґтон	1.00
В. Гавриляд, Рочестер	2.00	А. Кулинич, Йонкерс	1.00
П. Гайва, Коламбія, Гайтс	2.00	М. Мельник, Амстердам	1.00
О. Галичин, Йонкерс	2.00	Д. Небор, Ню Гейвен	1.00
Д. Галушка, Оттава	2.00	А. Озераніс, Линколн Парк	1.00
В. Гарасим, Філядельфія	2.00	А. Підвербецький, Скенектеді	1.00
І. Городиський, Бронкс	2.00	А. Пішко, Ню Брітейн	1.00
І. Городиський, Чикаґо	2.00	І. Притоцька, Чикаґо	1.00
Д-р С. Гамула, Сарнія	2.00	Б. Романишин, Лонґ Айленд Сіті	1.00
М. Данилюк, Голливуд	2.00	І. Сквіртнянський, Вудгейвен	1.00
П. Ікалович, Маямі	2.00	М. Чатирка, Коллінґсвуд	1.00
Я. і Ю. Зінчин, Рочестер	2.00	Б. Паньків, Лорелтон	0.90
П. Корженівський, Піттсвілл	2.00	Г. Лен, Іст Ст. Луіс	0.56
Н. Корчок, Деррі	2.00	Л. Кунік, Алтуна	0.50
М. Космина, Перл	2.00		

ПОДЯКА

В неділю, 23-го квітня 1972 року під час святочної трапези —

СПІЛЬНОГО СВЯЧЕНОГО

в залі Катедри Св. Тройці, 359 Брум вул. в Ню Йорку, яку влаштувало Сестрицтво Св. Княгині Ольги, була переведена збірка на розбудову Українського Православного Центру — Консисторії УПЦ в США в Бавнд Бруку на купівлю землі для побудови в майбутньому дому для старших, Духовної Семінарії та інших церковно-культурних забудовань, в сумі 2.582 дол. та 50 центів.

Всім нижче поданим жертводавцям за підтримку і зрозуміння важливости справи, що розпочав Провід Нашої Православної Церкви на чолі з Владикою Митрополитом Мстиславом, висловлюємо щиру українську подяку.

д-р Д і Т. Лепкий	$500.00	І. та А. Черниченко	10.00
А. і О. Заліско	500.00	А. Суходоліз	10.00
В. і Л. Саленко	500.00	Сестрицтво Св. Княгині Ольги	25.00
о. Сергій Непріль	10.00	К. Громів	25.00
М. Чалий	5.00	М. Радоліцкий	150.00
В. Корсунь	10.00	М. і Ф. Попенко	150.00
М. Довженко	5.00	С. Шеметило	5.00
М. Аврамчук	10.00	Т. Кульбіда	20.00
М. Чорний	30.00	Р. Ворона	5.00
В. Калиник	10.00	Н. Демидович	10.00
Л. Андрієнко-Данчук	20.00	Л. Денисенко	100.00
А. Худий	5.00	І. Кейс	10.00
М. Красовська	5.00	О. Северин	10.00
М. Кошарюк	10.00	В. Пташинський	25.00
В. Мікляк	102.50	П. Ворона	20.00
Л. Коваль	5.00	А. Івах	10.00
В. Мантика	20.00	В. і Н. Кулішенко	250.00

Разом $2.582.50

НАСТОЯТЕЛЬ, СЕСТРИЦТВО, ПАРАФІЯЛЬНА РАДА, КОМІТЕТ ЗБІРКИ

Піонерська виставка Т. Терена

З'ясовування, що фотографія може бути в якійсь мірі самостійною ділянкою образотворчого мистецтва «стало зайвим. Кількість відвідувачів на виставці кольорової фотографії Теодора Терена і велика кількість закуплених експонатів виявила поінформованість нашого відвідувача мистецьких виставок відносно вартости розмірно молодої галузки малярства, а бува й графіки. Наш мистець-світливець може бути повністю задоволений зацікавленням, яке виявляли глядачі до його творів, і похвал, що йому доводилося вислухати навіть від багатьох малярів. Врешті може він бути гордий тим, що йому припала честь влаштувати першу українську індивідуальну виставку зложену повністю з кольорових світлин.

В своєму дебюті Т. Терен виявив якости зрілого майстра і вдумливого мистця, який наводить об'єктив свого апарату на природу свідомий бажаного ефекту, виключаючи в и п а д к о вість. Власне вправне володіння апаратом, ніби виключає його посередництво в творчому, і мистець контактується безпосередньо з природою, черпає зі сюжету все те, чим він його захопив.

Загально можна Терена характеризувати у фотографіці як лірика, що опоетизовує природу, що бажає своїм апаратом висмоктати заворожливість її краси. У висліді на виставці ми подивували красвиди і квіти наче б мальовані добрим малярем, здатним знаходити загальний тон картини, розташовувати деталі образу, хвилювати глядача атракційністю несподіваних кольорових акцентів. Таксамо виявляється Терен добрим портретистом. Портрети поетів Гаврилюка і Гординського це куди не тільки подобизни.

Єдиний закид, що його можна б зробити Теренові, це занедбання урбаністичних і натюрмортних мотивів. Невже потворні бльоки хмаросягів Ню Йорку, перспективи вулиць, жанрові образки з його скверів і провулків, не спроможні підказати хвилюючих сюжетних і формальних розв'язок.

ТВОРИ НАТАЛІ ЗАБІЛИ

Популярні серед читачів - дітей і молоді в Україні твори поетки Наталі Забіли видавалися 170 разів накладом в 9 мільйонів примірників. Значна частина її творів присвячена, як того вимагає комуністична партія, комуністичній партії. Наталя Забіла у квітні ц. р. одержала нагороду ім. Лесі Українки в сумі 1 000 рублів та нагрудний знак із зображенням Л. Українки, і є першою лавреаткою тієї премії за досягнення в галузі літератури для дітей і молоді.

СПОРТ

ГАКІВКАРІ „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ" ПЕРШУНАМИ „ПЛЕЙ ОФ" ЛІГИ ВЕЛІ СКЕЙТЕРС

„Чорноморська Січ" — „Ренджерс", Пассейк 7:1 (2:1, 4:0, 2:0)

Нюарк 13-го квітня — Після закінчення звичайних мистецьких гор, згідно з традицією Гаківкової Ліги Велі Скейтерс, відбулася кінцева фаза лігового сезону, — змагання „плей офу" за звання першунів Ліги, в яких взяли участь 6 клюбів, поділених на дві групи. У першій зустрічі тієї серії „Ч. Січ" зустрінула „Ренджерс" в змаганнях, що відбулися на льодовій арені Айронбавнду, в яких українські гаківкарі здобули високу перемогу — 7:1. Перший період закінчився — 2:1, в якому „голі для „Ч. Січі" здобули: Сурович і Соловей. Більш продуктивними виявилися „Січовики" в обидвох заключних періодах. Взявши швидше темпо гри і більшу дозу завзяття „Ч. Січ" перебрала ініціятиву і тому воротареві гостей, шестикратно, довелося витягати кружок із сітки власних воріт. Серію голів започаткував Будний на початку другого періоду, в якому відзначилися ще Лебідь та Соловей, який своїми двома черговими голями здобув свій перший в „плей офі" „гет трик". Одинокого і останнього голя в третьому періоді здобув Мельник. Ці перші змагання „плей офу", хоча проходили, відносно, в дуже швидкому темпі, в яких обидві дружини відзначалися „тісним" криттям обидвох нападів, проте були чистими, судді зарядили тільки по дві висилки змагунів з обидвох дружин до „карної льожі".

„Чорноморська Січ" — „Кеннедісис". Кінельон 5:2, (3:0, 1:2, 1:0).

Нюарк 14-го квітня — завдяки цій найважливішій перемозі сезону, „Ч. Січ" вперше в своїй історії і мабуть, вперше взагалі в історії українського спорту в ЗСА, осягнули звання першуна американської ліги, в цьому випадку, першенства „плей офу" групи II Гаківкової Ліги Велі Скейтерс в Ню Джерзі. 28-го квітня ц. р. на річному бенкеті Ліги у Вейні, чемпіонам звичайного сезону дружині „Фласрс" з Лінкольн Парку вручать Трофеї, „Ч. Січі" Емблеми з написами першенського звання, традиційного і популярного „плей офу". Як на перший рік існування гаківкової дружини „Ч. Січі" — це великий успіх, яким захоплятьс я й інші українські спортові осередки та створять нові українські гаківкові дружини. Звітова зустріч, у якій вирішалася доля цього першенства, була більш завзятою і емоційною, як попередня з „Ренджерс". Заавансовані „Кеннедісис" зміряли перемогти, одначе їм це не вдалося. „Січовики" започаткували гру з великою волею до перемоги, виявляючи добру фізичну кондицію та технічні засоби. В першому періоді „Ч. Січ" вела 3:0 його здобули: Соловей з подачі Дзімана, Олійник з подачі Соловея і Будний з подачі. Суровича. В другому періоді після того як „Кеннедісис" знизили вислід до 3:2, ще перед закінченням періоду — Соловей з подачі Олійника підніс вислід до 4:2. В третьому періоді, в якому „Ч. Січ" мала значно більше нагод, одну з них використав Сурович, який з подачі Лазара, о с т а т о чно встановив вислід змагань 5:2. Опісля на арені гратулювали нашим змагунам і їх менаджерові Петрові Семенюкові змагуни „Кеннедісис" і їхні провідники, голова і члени Управи Ліги та усі симпатики „Ч. Січі". Нові першуни „Ч. Січі": І. Барбадин, Б. Дзіман, Г. Буняк, В. Залізко, М. Будний, О. Лебедь, Д. Сурович, В. Олійник, Л. Соловей, М. Гвін, П. Лазар, Р. Семенюк, Т. Фегер, Є. Семенюк, П. Мельник, Петро Семенюк — менаджер, Дж. Гвін — тренер.

ФУТБОЛ

„Чорноморська Січ" — Мадярський СК, Ню Бронсвік 1:0 (1:0).

Юньйон 16-го квітня — Цю дуже важливу перемогу „Ч. Січ" здобула в чергових мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Шейфер Ліги, що відбулася на площі Фарчерс Гров під електричним світлом і зливним дощем. Єдиного і рішального про перемогу голя для „Ч. Січі здобув П. Ілич в 25-ій хвилині. Не зважаючи на жахливо залиту водою площу „Січовики" провели ряд гарних загрань, віддали відносно багато стрілів на ворота мадярів, які одначе не принесли більше г о л і в. Вправді м'яч побував вдруге у воротах гостей, на жаль суддя голя не признав.

Після тієї перемоги „Ч. Січ" дальше закріпилася на позиціях лідера в показнику табелі гор, маючи здобутих 27 точок і одну втрачену.

Склад „Ч. Січі": Гільгерс, Касіяненко, Паньків, І. Паливода, Вол. Каздоба, Лужняк, Понось, М. Фарміга, П. Паливода, Вас. Каздоба, Л. Вільчак, Ілич, О. Фарміга, Михайло Паливода — менаджер.

„Ч. Січ" II — „Джерзі Бразіл" 2:5, „Ч. Січ" (новаки) — Елизабет СК (новаки) 1:2.

О. Твардовський